

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

M.I. van Dobben de Bruijn (VVD), M.W. Ludema (VVD), T.L. Brill (VVD),
G.A. de Vries (VVD) en F.A. Paymans (VVD)
(d.d. 30 januari 2019)

Nummer
3475

Onderwerp
Transport van elektriciteit en warmte

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In Zuid-Holland, maar ook in andere provincies, is recent gebleken, dat het leidingnet voor elektriciteit, kortweg "het Grid", ontoereikend is om nieuwe elektriciteit producerende projecten te accommoderen.

De fractie van de VVD heeft de afgelopen jaren bij herhaling gevraagd hoe het staat met de capaciteit van het netwerk tbv. het transport van de zgn. "nieuwe energie" in Zuid-Holland.

De berichten, die ons nu bereiken zeggen: "Het Grid is vol of de netstructuur maakt dat er onderdelen zwak zijn". Op veel plaatsen wordt geen toestemming meer gegeven voor de aanleg van nieuwe elektriciteit producerende projecten. Veel van de transportleidingen voor elektriciteit liggen in de berm van onze provinciale wegen. Daar is de ruimte beperkt en kan er soms geen kabeltje meer bij.

Daarbij komt dat zon- en windenergie ruim voorradig zijn als het waait en de zon schijnt. De rest van de tijd moet er een andere, continu producerende energiebron aanwezig zijn, vaak om elektrische te produceren. Alle vormen van energie heeft een goed functionerende transportinfrastructuur nodig waarbij zowel het transport als de opslag adequaat zijn geregeld. Dit geldt voor zowel traditionele vormen van energie als voor alternatieve en duurzame vormen van energie.

1. *Is het College bekend met geweigerde vergunningen voor de aanleg van zonnevelden? Vindt het College het verantwoord om onze inwoners aan te moedigen windturbineparken en zonnevelden aan te leggen, terwijl "het Grid" deze (extra) elektrische capaciteit niet kan verwerken?*

Antwoord

Wij herkennen het door de vragenstellers geschetste beeld dat de capaciteit van de netinfrastructuur tegen haar grenzen aanloopt en dat dit een belemmering vormt voor de aansluiting van nieuwe projecten voor de opwek van duurzame elektriciteit. Ons is bekend dat op een aantal plekken in Zuid-Holland (Zuidplaspolder, Boskoop) het tekort aan netcapaciteit zich daadwerkelijk voordoet. De verwachting is dat dit zich in de toekomst ook op andere locaties in de provincie zal voordoen. Bij de planvorming van windturbineparken en zonnevelden moet het aspect netwerkcapaciteit in een vroeg stadium worden meegenomen.

Ten aanzien van de locaties Zuidplaspolder en Boskoop is de Provincie Zuid-Holland in overleg met de netwerkbeheerders en lokale overheden om oplossingen te vinden.

2. *Wat denkt het College te doen aan het gebrek aan capaciteit op "het Grid"?*

Antwoord

Zie ook de beantwoording van de statenvragen 3455 (Gebrek netcapaciteit bedreigt energietransitie). Wij zijn ons bewust van deze problematiek en willen een regisserende rol spelen bij de aanpak ervan, in nauw overleg met gemeenten en netbeheerders. Wij benadrukken dat een structurele oplossing tijd kost. Door de groeiende economie en de versnellende energietransitie neemt de vraag naar vermogen snel toe, vooral bij bedrijven. De netbeheerders zien dat op steeds meer plekken duurzame energie wordt opgewekt, dat maakt de belasting op het net nog groter. Waar de druk op het netwerk toeneemt, zijn de netbeheerders druk bezig om het net uit te breiden, een proces dat vaak jaren duurt.

Het is voor de netbeheerders en de Provincie Zuid-Holland belangrijk dat er zo vroeg mogelijk duidelijkheid bestaat over de plannen die leiden tot groei van het benodigde transportvermogen, zodat hier tijdig op gereageerd wordt met netinvesteringen en benodigde vergunningsprocedures.

Voor de korte termijn zien wij kansen in het slimmer gebruik van het huidige net, waar mogelijk moeten tijdelijke en/of innovatieve oplossingen worden ingezet. Hierbij valt te denken aan het creëren van meer opslagcapaciteit en slimme vraagsturing, hierdoor ontstaat er meer flexibiliteit en ruimte op het net. Wij zullen dit aan de orde stellen in ons overleg met de netbeheerders. Daarnaast agenderen wij de behoefte aan netwerkcapaciteit bij het opstellen van de Regionale Energiestrategieën¹ (RES). Voor de langere termijn zullen wij bij het Rijk aandacht vragen voor de beperkingen die het bestaande wettelijk kader voor de netbeheerders oproept, waardoor zij minder snel kunnen reageren op een veranderende vraag.

3. *Heeft het College ten behoeve van de warmerotonde al nagedacht over de ruimtelijke planning voor het buizenstelsel, wat nodig is om de restwarmte over onze provincie te transporteren? Is er nog ruimte in de berm van onze provinciale wegen?*

Antwoord

In ons omgevingsbeleid is het bovenregionaal warmtenet specifiek benoemd om ruimtereservering in de toekomst mogelijk te maken. In de vergunningenprocedures vindt door de ontwikkelaars van uitbreidingen afstemming plaats met de betreffende gemeenten. Waar mogelijk zet de provincie haar ruimtelijk instrumentarium en haar grondposities in om de aanleg van het warmtenet te faciliteren.

¹ De regionale energiestrategie (RES) is een instrument om te komen tot regionaal gedragen keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energieinfrastructuur.

4. *In hoeverre werkt de provincie Zuid-Holland samen met Rijk en Gemeenten om de ruimte beschikbaar te maken voor energietransport? Bent u het eens met ons, dat onze Provincie met de Collega's in de Randstad moet samenwerken om de aangekondigde Rijkscommissie voor Infrastructuur, die de infrastructurele knelpunten in de Randstad wil gaan aanpakken, te vragen ook het transport en opslag van energie én warmte te betrekken in de ruimtelijke planning?*

Antwoord

De Provincie Zuid-Holland onderschrijft de oproep voor samenwerking. Het vergroten van energietransport betekent meer ruimte voor infrastructuur zowel onder- als bovengronds (kabels, transformatorstations, onderstations etc.) en opslag van energie. De provincie vindt het van belang dat ook in de Regionale Energiestrategieën rekening wordt gehouden met transport en opslag van energie. Zowel provincie als netbeheerders nemen deel aan het opstellen van de Regionale Energiestrategieën.

5. *Heeft het College al een lijst met de knelpunten in Zuid-Holland gemaakt in overleg met de voor de netwerken verantwoordelijke maatschappijen? Zo ja, welke zijn dat en waar bevinden deze zich? Hoe denkt het College deze knelpunten op te lossen?*

Antwoord

Wij zijn in het kader van de regionale energiestrategieën gesprek met de netbeheerders om een netwerkanalyse voor Zuid-Holland op te stellen. Uit deze analyse moet blijken waar de huidige knelpunten zijn en waar in de toekomst mogelijke knelpunten ontstaan. Tevens organiseren wij een brede bijeenkomst om te zorgen dat deze informatie goed mee wordt genomen in toekomstige ontwerpen en er samen met de netbeheerders kan worden gezocht naar een oplossing voor huidige problemen. Wij zullen Provinciale Staten t.z.t. informeren over de uitkomsten van deze analyse en mogelijke oplossingsrichtingen.

6. *Bent u het eens met de Fractie van VVD dat bij planning van energielandschappen, locaties voor windturbines, zonnevelden, warmterotondes etc. , allereerst de ruimte voor eerst de aanleg van de daarvoor vereiste leidingen en buizen geborgd moet zijn? Zo ja, hoe denkt u dit te doen?*

Antwoord

Bij de planning van energielandschappen moet ook rekening gehouden worden met het transport en de opslag van energie. In ons omgevingsbeleid houden wij rekening met de vraag naar opslag en transport van energie. Dit onderwerp wordt ook meegenomen in de nog op te stellen regionale energiestrategieën.

Den Haag, 5 maart 2019

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit